

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

**54-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«ВИЩА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

**22-23 лютого 2023 року
м. Полтава**

УДК 378(082)

B55

Редакційна колегія:

Дорошенко Андрій, начальник навчального відділу, к.е.н., доцент

Колесніченко Ірина, методист II категорії навчального відділу

Бурлака Олена, методист навчального відділу

Браславець Тетяна, керівник виробничої практики навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез

Матеріали 54-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта в контексті глобальних викликів». м. Полтава: ПДАУ, 2023. – 202 с.

Забезпечення якості викладання в умовах змішаного навчання та з врахуванням сучасних викликів <i>Капаєва Людмила</i>	165
Інструменти Google як складові дистанційного навчання <i>Красота Олена</i>	167
Освітній процес в умовах сучасних викликів <i>Дорогань-Писаренко Людмила, Дорошенко Андрій, Єгорова Олена</i>	168
Основні етапи самоорганізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти <i>Токуєва Наталія</i>	170
Особливості викладання комп'ютерних дисциплін в умовах дистанційного навчання <i>Мокієнко Тетяна, Прийдак Тетяна, Сіренко Олена</i>	172
Особливості вивчення іноземних мов в контексті глобальних викликів <i>Воловик Лариса</i>	174
Парадигма університетської освіти в умовах воєнного стану <i>Ліпський Роман</i>	175
Психолого-педагогічні аспекти реалізації методики викладання облікових дисциплін в умовах невизначеності і загроз <i>Канцедал Наталія, Лега Ольга</i>	177
Удосконалення самостійної роботи онлайн-освіти в умовах воєнного стану <i>Рудич Алла, Тютюнник Юрій</i>	180
Теоретико-дидактичні засади мультимодального аналізу рекламного дискурсу <i>Антонюк Марина</i>	182
Філософські принципи організації вищої освіти в умовах глобалізаційних процесів <i>Шейко Сергій, Ільченко Алла</i>	184
ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА	187
Використання методу «перевернутий клас» в сучасному освітньому процесі <i>Усенко Світлана, Шостя Анатолій</i>	187
Глобальні виклики у підготовці фахівців з харчових технологій <i>Будник Ніна, Кайнаш Алла</i>	189
Європейський досвід використання технології Edtech та перспективи її впровадження в освітньому процесі кафедрою технологій виробництва продукції тваринництва <i>Ващенко Павло, Слинко Віктор, Березницький Віктор</i>	191
Застосування моделі STEM-освіти у вивченні моделювання та оптимізації харчових технологій <i>Дубова Галина, Сукманов Валерій</i>	193
Інноваційні методики навчання в підготовці здобувачів вищої освіти <i>Чижанська Наталія, Шаферівський Богдан, Карунна Тетяна</i>	195
Методичне забезпечення дисциплін кафедри технологій виробництва продукції тваринництва при дистанційній формі навчання <i>Полищук Анатолій, Шостя Анатолій, Кравченко Оксана, Чухліб Євгеній</i>	197
Неформальна та інформальна освіта як складова у підготовці фахівців в галузі харчових технологій <i>Хмельницька Євгенія</i>	198
Особливості проведення лабораторних занять під час дистанційного навчання <i>Кузьменко Лариса</i>	200

населення в березні-червні 2022 року на тривалий час розривало зв'язки викладач-студент та призводило низького рівня засвоєних знань.

Одночасно неможливість з боку викладача повноцінно надати студентам інформацію та знання, щодо відповідного освітнього компоненту, призводили до зниження рівня вимог щодо оцінювання його знань. Ймовірно, що в певній частині випадків, таке оцінювало могло носити суто формальний чи поверхневий характер і не забезпечувало об'єктивну оцінку рівня набутих знань.

При цьому коли ми говоримо про процес оцінювання, то варто зазначити, що в використанні асинхронного режиму поточного чи підсумкового оцінювання виникає питання надійної ідентифікації здобувача вищої освіти, що в свою чергу, може поставити під сумнів не лише об'єктивність оцінювання, а й взагалі саму його участь у цьому процесі.

Враховуючи зазначене, слід наголосити що сучасний освітній процес наразі знаходиться під істотним тиском зовнішніх умов, які обмежують як саму можливість безпосереднього спілкування викладача та студентів, так можливість донесення відповідної інформації. Розуміючи що ці обмеження можуть впливати на освіту ще тривалий період часу, слід розробляти як нові механізми взаємодії, так і можливості відновлення очних занять, забезпечуючи при цьому прийнятний рівень безпеки та умов праці.

Список використаних джерел:

1. Абакумова О. О. Феномен дистанційної освіти : монографія / Під заг. ред. А. А. Мельниченка. Київ : Видавничий дім «АртЕк», 2021. 212 с.

2. Борзенко О. П. Основні категорії та поняття дистанційного навчання. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки.* 2012. № 19 (1). С. 6-14.

3. Моцик Л. В. Нові інформаційні технології та дистанційне навчання в освітньому просторі загальноосвітньої школи. *Педагогічна освіта: теорія і практика.* 2015. Вип. 18. С. 288-292.

4. Яценко Г. Ю. Феномен комунікативності в системі ціннісних пріоритетів дистанційного навчання: фактори інтенсифікації : Монографія. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2009. 122 с.

ОСНОВНІ ЕТАПИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Токуєва Наталія, к.пед.н.

Самоорганізація навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в українських вишах покликана допомогти у вирішенні багатьох проблем, які постають перед вищою школою, адже цей складний процес, що опирається на загальне розуміння самоорганізації як здатності системи до самоперетворення в більш новий якісний устрій, надає можливість осмислювати педагогічні явища, проєктувати й будувати моделі педагогічних систем, успішно застосовувати їх в навчально-виховній роботі закладів вищої освіти.

Процес самоорганізації виявляється в обґрунтованому процесі формування мети з передбачуванним досягненням певних результатів, плануванні діяльності, самообілізації, активності й наполегливості в досягненні поетапних і загальних результатів, критеріальному оцінюванні власних дій і здобутків. Н. Дуднік

указує на вплив умінь і навичок самоорганізації навчальної діяльності на процеси адаптації здобувачів вищої освіти першого курсу до нових умов навчання у виші й академічну успішність, а отже, і недостатню професійну підготовку майбутніх фахівців до самостійної ефективної діяльності [2, с. 87]. Так, цікаві факти наводить дослідниця даної проблеми Н. Мирончук щодо причин недостатнього часу, а отже, несформованих умінь самоорганізації діяльності: спроби зробити багато справ за один раз (50 %), синдром відкладання (47,2%), нездатність сказати «ні» (44,4%), делегування (передоручення) справ (30,5%), відволікання (шум) (30,6%), погане планування трудового дня (30,5%), а також незаплановані відвідувачі, приватні розмови, поспіх, нетерпіння тощо [3, с. 71].

Погоджуючись з думкою А. Вагіс щодо визначення самоорганізації навчальної діяльності здобувача вищої освіти як «синергетичного процесу власного творення знань, умінь, навичок у результаті освіти та самоосвіти, що забезпечує його розвиток» [1, с. 28], слід зазначити, що викладачем повинна встановлюватися певна поетапність даного процесу згідно структурних особливостей, сучасних освітніх стратегій, технологій та методик, а також індивідуальних якостей і можливостей кожного його учасника.

На підготовчому етапі самоорганізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти неocenенною є роль викладача, який, ознайомивши з пропедевтичними заходами, повинен проводити форми навчання, що носять дослідницький характер чи характеризуються комунікативною орієнтацією, ставити загальні цілі та здійснювати за необхідності індивідуальну допомогу (індивідуальні заняття, консультації, бесіди).

Другий етап самоорганізації – праксеологічний, або діяльнісний – полягає безпосередньо у свідомому включенні здобувачів вищої освіти до даного процесу, спонукваного поставленими цілями та системою дій: прогностичних, мотиваційних, вольових, проєктувальних, інтелектуальних, рефлексивних. На даному етапі важливу роль відіграють: когнітивний компонент, який забезпечує розширення знань, удосконалення умінь і навичок та формування професійного мислення майбутнього фахівця; самомотивація, тобто рух до запрограмованої мети, усвідомлення її важливості, покрокове планування та контроль за його виконанням, прийняття визначених поточних завдань та відповідальність за кінцевий результат.

Третій, завершальний, етап самоорганізації навчальної діяльності визначається контролюючими й корегувальними процесами, тобто його рефлексивно-регуляторний компонент сприяє формуванню здатності здобувача вищої освіти до планомірних вольових зусиль, які пов'язані з визначенням мети навчальної дії, безпосередньої діяльності, контролю за виконанням поставлених поетапних завдань з регулюванням інтенсивності дії, що виконується (посиленням чи послабленням). Рефлексивні дії сприяють формулюванню кожного поетапного результату з визначенням наступних цілей і процесів, що позитивно впливає на якість навчання та особистісний розвиток здобувача вищої освіти.

Деякі науковці виділяють і четвертий етап самоорганізації навчальної діяльності, на якому використовується вже набутий досвід та відбувається

навчання самоорганізації інших, що сприяє більш глибокому усвідомленню й засвоєнню всіх умінь і навичок успішної реалізації даного процесу.

Важливо вказати, що на кожному етапі проходить певна трансформація в стилях навчання: на I етапі (набуття досвіду) навчання спрямоване на власну пізнавальну діяльність та здобуття нових знань; на II етапі (критичний аналіз досвіду) відбувається деталізація навчального матеріалу; на III етапі (висновки з досвіду) стиль навчання спрямований на узагальнення навчального матеріалу; на IV етапі (планування наступних дій) у процесі навчання відбувається практичне застосування отриманих знань.

Детальне дослідження кожного етапу реалізації психолого-педагогічних засад процесу самоорганізації навчальної діяльності здобувачів вищої освіти може стати предметом подальших наукових розвідок.

Список використаних джерел:

1. Вагіс А. І. Самоорганізація самостійної роботи студентів з фізики: синергетичний аспект. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Вип. 47. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. С. 25–29.

2. Дуднік Н. Уміння професійної самоорганізації як засіб підвищення адаптованості першокурсників до умов навчання у вищій школі. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2009. Вип. 25. Ч. 4. С. 81–88.

3. Мирончук Н. М. Самоорганізація професійної діяльності як основа професійного зростання викладача вищого навчального закладу. *Проблеми освіти: збірник наукових праць. Спецвипуск*. Вінниця-Київ, 2015. С. 69–73.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ДИСЦИПЛІН В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Мокієнко Тетяна, к.е.н., доцент, **Прийдак Тетяна**, к.е.н., доцент,
Сіренко Олена, к.е.н., доцент

Перевагами автоматизації є те, що сучасні комп'ютерні засоби дозволяють значно полегшити виконання завдань для бухгалтерів, знизити трудомісткість окремих операцій, скоротити кількість помилок при складанні первинних документів, терміново отримувати необхідну інформацію та автоматизувати весь процес обліку підприємства. Саме тому вивчення комп'ютерних програм для ведення обліку є важливим етапом в підготовці здобувачів облікового профілю.

Сьогодні більшість українських навчальних закладів працюють у дистанційному форматі. Проте віддалене навчання під час війни відрізняється від карантинної дистанційки. Основними відмінностями є: перебої із світлом та неспівпадіння графіків подачі електроенергії, проблеми із інтернетом і зв'язком, перебування за кордоном, психологічний стан студентів та викладачів.

Основою для дистанційного навчання є платформа Moodle, яка надає викладачам, студентам та адміністраторам великий набір інструментів для комп'ютеризованого навчання, в тому числі дистанційного. Основною умовою для ефективного дистанційного навчання – є наявність розроблених електронних навчальних курсів, які повністю забезпечують студента методичним матеріалом та можливістю оцінювання його діяльності.